Āraišu ezerpils rekonstrukcija atver vārtus pēc remontdarbiem

Āraišu ezerpils Arheloģiskajā parkā kopš pagājušā gada 22. oktobra līdz šā gada 6. janvārim norisinājās Āraišu ezerpils rekonstrukcijas remontdarbi. Darbu mērķis bija nodrošināt bojāto būvdetaļu nomaiņu gan ezerpils ēkām, gan pamatklāstam, lai arī turpmāk apmeklētāji varētu droši baudīt zinātniski pamatotās seno latgaļu dzīvesvietas rekonstrukciju un sajust tās īpašo auru.

Āraišu ezerpils Arheoloģiskais parks aicina iejusties dažādu gadsimtu cilvēku ikdienas dzīvē. Tas izceļas ar unikāliem arheoloģiskiem atradumiem, rekonstrukcijas atrašanos oriģinālā vidē un Vidzemei raksturīgo, labi saglabājušos kultūrvēsturisko ainavu. Parkā ir iespējams iepazīt vēsturi no akmens laikmeta līdz pat viduslaiku beigām. Pirmie iedzīvotāji Āraišu ezera apkārtnē apmetušies jau tālajā akmens laikmetā. Meitu salā aplūkojamās celtnes ir akmens un bronzas laikmeta mājokļi. Tās tapušas kā rekonstrukcijas pēc arheoloģisko pētījumu rezultātiem Latvijā un kaimiņzemēs.

Savukārt Āraišu ezera pussalā apskatāma Āraišu viduslaiku pils, kas celta kā Livonijas ordeņa Cēsu komturejas palīgpils. Rakstītajos avotos Āraišu mūra pils vairākkārt minēta 15. gadsimta un vēlāka laika dokumentos. Pils teritorijas arheoloģiskās izpētes laikā iegūtie artefakti liecina, ka pils varētu būt celta 14. gadsimta vidū un tikusi izmantota līdz 17. gadsimta sākumam. Turpat blakus - iepriekš pieminētā, arheologa Jāņa Apala augšāmceltā ezerpils.

Āraišu ezerpils ir vienīgā 8/9.-10. gadsimta nocietinātas dzīvesvietas rekonstrukcija Eiropā. Kopš seniem laikiem ir saglabājušies nostāsti par ezeros nogrimušām pilīm, un 20. gadsimtā arheologu konstatētās ezerpilis apliecinājušas, ka šajos stāstos ir patiesība. Āraišu ezerpils aicina ģimenes ar bērniem piedzīvot spēli “Lidojošo ezeru noslēpumi”, kura, izmantojot viedierīces, liek atminēt atbildes uz jautājumiem par arheoloģiskajiem izrakumiem. Spēle būs pieejama Āraišu ezerpils Arheloģiskā parka kasē no 27. janvāra.

Pastāvīgā ekspozīcija parka apmeklētāju centrā tika atklāta 2020. gada 1. jūlijā un ir saņēmusi jau vairākus atzinīgus starptautiskus novērtējumus, tā ir veidota kā pētnieka ceļojums, kurā ir jādarbojas ar paša rokām, lai atvērtu, paņemtu, ieraudzītu, izpētītu. Rūpējoties par apmeklētāju un darbinieku veselību, apmeklētāju centrs uz laiku ir slēgts, sekojot valstī noteiktajiem ierobežojumiem.

Arheoloģiskais parks ārkārtējās situācijas laikā turpina savu darbību, ievērojot valdības noteiktos fiziskās distancēšanās nosacījumus un sanitāro protokolu. Lai samazinātu parka darbinieku un viesu savstarpējo kontaktu, pirms apmeklējuma Amatas novada pašvaldības tūrisma speciālisti iesaka iegādāties e-biļeti, izmantojot biļešu vietni “Bezrindas.lv”. Pēc darījuma noslēgšanas iegādātā biļete tiks nosūtīta uz norādīto e-pasta adresi. To būs iespējams uzrādīt kontrolierim gan elektroniskā veidā, gan izdrukātu. Dodoties uz Āraišu ezerpils Arheoloģisko parku, ikviens tiek aicināts iepazīties ar aktuālāko informāciju par drošības noteikumiem Covid-19 situācijas laikā šeit un šeit.

NACIONĀLAIS ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2020
EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās attīstības fonds
IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Apmeklētāju centra būvniecība, aizsargceltnes atjaunošana un ekspozīcvijas izveidošana īstenota Eiropas Savienības fondu 2014.-2020. gada plānošanas perioda darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 5.5.1. specifiskā atbalsta mērķa "Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus" sadarbības projekta "Kultūra, vēsture, arhitektūra Gaujas un laika lokos" (Nr.5.5.1.0/17/I/004) ietvaros. Amatas novada pašvaldība projektu īsteno sadarbībā ar Siguldas novada pašvaldību, kas ir projekta vadošais partneris.